

Belastingdienst

'Als je het doet, doe het dan goed'

Valkuilen bij het oprichten van een stichting door sportclubs

Gemeenten zeggen steeds vaker: 'Hier heb je een zak geld, doe daar zelf de aanleg of het onderhoud van.' Dit bedrag x is vaak niet toereikend voor kwaliteitsbehoud. Zeker niet gezien het gebrek aan bestekskennis bij de clubs. Kostenverlaging kan dan de oplossing zijn. Daarom besluiten zij vaak ertoe over te gaan om een stichting in het leven te roepen. Dit gaat nogal eens fout, zo ziet fiscaal jurist bij Flynth Edwin Sloot meer dan eens. De valkuilen en tips op een rij.

Auteur: Santi Raats en Edwin Sloot

De contributie die een sportvereniging (die geen winst beoogt) van haar leden ontvangt, is niet belast met btw. Dat is van oudsher zo, doordat de overheid sportbeoefening wil stimuleren. Doordat verenigingen geen btw hoeven te betalen, kan de contributie laag blijven en het ledenaantal hoog. De andere kant van deze belastingvrijstelling is dat de door de vereniging betaalde btw niet kan worden teruggevraagd. Wanneer een vereniging een veld moet aanleggen, een opstal moet bouwen of een grote renovatie moet doen, blijft de aan de aannemer betaalde omzetbelasting bij de vereniging 'hangen'. Dit kan gevolgen hebben voor de haalbaarheid van de plannen. We hebben immers te maken met zeer hoge bedragen. In dit geval mogen de leveranciers gewoon btw in rekening brengen bij de vereniging, maar mag de vereniging deze btw niet terugvragen. Door de bouw van het complex en het latere beheer daarvan onder te brengen in een aparte stichting, ontstaat de mogelijkheid om de btw echter wel terugvragen aan de belastingdienst. De fiscus beschouwt een

stichting dan als een btw-belaste ondernemer, die in dit geval een accommodatie gaat exploiteren. Wanneer de stichting dus 19 procent btw in rekening gebracht krijgt door pakweg de aannemer, nutsbedrijven, leverancier van speeltoestellen en het onderhoudsbedrijf (de voorbelasting), krijgt de stichting dit allemaal terug op voorwaarde dat ze ervoor zorgt dat de accommodatie op de juiste manier in gebruik wordt genomen. Als dit op de juiste manier gebeurt, krijgt de stichting niet alleen deze voorbelasting terug, maar over de exploitatieopbrengsten hoeft de stichting dan slechts 6 procent btw af te dragen.

Totaal fiscaal voordeel

Het is dus fiscaal aantrekkelijk om een stichting op te richten wanneer je als club een grote uitgave moet doen. Het totale voordeel bedraagt zoals gezegd geen 19 procent maar 13 procent. Dat komt omdat een stichting verplicht is om 6 procent btw over al haar exploitatieopbrengsten moet afdragen. Indien een stichting sportverenigingen toelaat op haar accommodatie, krijgen

deze sportverenigingen 6 procent btw in rekening gebracht over de vergoeding die zij betalen aan de stichting voor het gebruik van de sportaccommodatie. De stichting moet de 6 procent btw aan de fiscus afdragen. Dit levert per saldo een voordeel op van 13 procent btw. Hierdoor kunnen de bouw en het beheer van de sportaccommodatie goedkoper uitpakken en daarmee eerder haalbaar zijn. Misschien zelfs zonder dat dit negatieve gevolgen heeft voor de hoogte van de contributie.

Sportbeoefening

Als je het doet, doe het dan dus goed. Maar wat is de juiste manier om een accommodatie te exploiteren?

Wanneer een stichting aan de belastingdienst kan aantonen dat zij "gelegenheid geeft tot sportbeoefening", is dit voor de fiscus een reden om btw terug te storten. Het gelegenheid geven tot sportbeoefening is meer dan alleen maar het verhuren van een sportcomplex. Dan wordt de situatie geplaatst in de rubriek 'verhuur', hetgeen

Mr Edwin Slood is fiscaal jurist bij Flynth.

gewoon wordt belast met 19 procent (en dus geen 6 procent) of het is onbelast. In het laatste geval kan de voorbelasting niet worden teruggevraagd. Dit 'meer dan simpele verhuur' bestaat bijvoorbeeld uit het ter beschikking stellen van spelmaterialen, onderhoud en schoonmaken, toezicht houden, belijning van de velden, eventueel kleed – en doucheruimten ter beschikking stellen. En het liefste zoveel mogelijk van dit soort "nevenzaken" tegelijk.

Ook is bestuurlijke en financiële onafhankelijkheid van de stichting belangrijk. Vaak hebben leden van het clubbestuur zitting in de stichting. Dat accepteert de fiscus gewoonweg niet. Er moeten zo weinig mogelijk en liefst geen lijntjes bestaan tussen de stichting en de vereniging, om te voorkomen dat de vereniging de macht in handen heeft bij de stichting. Van belang is onder andere ook dat de bestuurders van de stichting niet door de vereniging worden benoemd, de stichting niet op het adres van de vereniging is gevestigd, de administratie van de stichting niet door de vereniging wordt gevoerd, de stichting niet financieel afhankelijk is van de vereniging. Het is logisch dat, indien dat wel gebeurt, de fiscus de stichting en de vereniging beschouwt als een zogeheten "fiscale eenheid". Indien de belastingdienst echter vindt dat ondanks dat aan alle regels is voldaan dat alles erop is gericht om enkel fiscaal voordeel te behalen en voor het overige geen reële betekenis heeft, kan hij stellen dat met dit opzetje misbruik van recht plaats vindt. In dat geval stort het geheel als een kaarthuis in.

To do-lijstje

De vragen die een vereniging zich moet stellen voordat zij een stichting opricht zijn:

- Wat willen we aanleggen/bouwen/veranderen?
- Wat kost het?
- Hoe financieren we het?
- Wie beheert en onderhoudt het?
- Hoe ziet het beheer en onderhoud eruit?
- Wat kan de gemeente hierin betekenen?

Maak een plan en bespreek dat van te voren met de belastingdienst. Speel hierbij altijd open kaart. De kans is groter dat de fiscus een plan goedkeurt als er direct goed doortimmerd plan is. Indien je als stichting "fiscale grenzen gaat verkennen", dat wil zeggen telkens proefballonetjes oplaait om erachter te komen hoe ver je kunt gaan bij de belastingdienst en keer op keer terugkeert naar je achterban om het plan aan te passen, zal de fiscus op de rem trappen. Een tweede voordeel van zaken op orde hebben en met een goed doordacht plan te werken is dat zowel de vereniging als de fiscus inzicht hebben in wat er gaat gebeuren en de kans op onverwachte (en vaak dure) zaken kleiner is. Als een plan niet helemaal klopt, zijn enkele kleine aanpassingen uiteraard geen probleem..

Over tien jaar

Over tien jaar moet blijken of de privatiseringen werken. Het gat in de verdediging is het opvolgingsprobleem. Ideaal is wanneer de oude garde fanatieke vrijwilligers langzaam afvloeit en er altijd een aantal oude rotten overblijven om de nieuwkomers enthousiast te maken en goed in te werken. Maar in de regel is het reilen en zeilen afhankelijk van goede vrijwilligers. Wat helpt voor de financiële duidelijkheid en zekerheid op lange termijn, is om langdurige contracten aan te gaan en langlopende afspraken (bijvoorbeeld met de gemeente) te maken. Daarmee ondervang je ook de verschillende politieke winden. Regelingen voor circa dertig jaar waarborgen bijvoorbeeld niet alleen de aanleg en onderhoud van een veld, maar ook de vervanging ervan. Binnen een dergelijk plan kun je als stichting een spaarplan inbouwen waarbij vanaf het begin af aan structureel geld wordt gereserveerd voor een nieuw veld over tien jaar. Wellicht blijft het ideaal wanneer een gemeente beheer in handen houdt. Maar de realiteit is momenteel anders. Een stichting oprichten is echter geen kwestie van knip-en-plakwerk aan de hand van een voorbeeld bij de buurgemeente, maar maatwerk voor wat betreft elke individuele situatie.

Sportclub Wesepe grijpt naast BTW voordeel

Veel sportclubs proberen met man en macht constructies te verzinnen waardoor BTW bedragen die betaald worden bij de aanleg en of onderhoud van sportcomplexen teruggevorderd kunnen worden bij de belastingdienst, maar in het geval van Sportclub Wesepe ging dat niet goed. Stichting Kuturhus Olst Wijhe (SKOW) werd opgericht, maar jammer genoeg ging de Belastingdienst niet akkoord met deze constructie. Dit zou alleen geldig zijn als de gemeente eigenaar zou zijn van de kleedkamers, die verbouwd moesten worden. In 2013 zal het probleem opnieuw actueel zijn omdat het bedoeling is een nieuw kunstgrasveld aan te leggen. De grond waar deze velden gerealiseerd moeten huurt de vereniging op dit moment van de Stichting IJssellandschap. Het is geen optie om terrein te verkopen aan de gemeente. Ook met het oog op de geplande bezuinigingen. Volgens voorzitter Joop Middeldorp van SC Wesepe zou het BTW-probleem op te lossen zijn als de Stichting de grond verhuurt aan de gemeente en deze de percelen vervolgens doorverhuurt naar de sportclub. Volgens Ronald Brouwer van Deloitte Belastingadviseurs in Den Haag, die geldt als een van de belangrijkste Nederlandse specialisten op dit gebied, is de constructie die Middeldorp voor ogen staat zeker mogelijk, maar is dit zeker geen gelopen race. Brouwer: 'Het hangt helemaal af van de flexibiliteit en de coulance van de betrokken ambtenaar van de belastingdienst. Dat geldt overigens ook voor de oplossing met Stichting SKOW. In principe zou deze ook mogelijk moeten zijn als de belasting zich tenminste meegaand opstelt.' Volgens Brouwer is de Belastingdienst in het algemeen kritisch ten opzichte van gekunstelde u-bocht constructies. Het doorverhuren van een stichting naar de gemeente en weer door naar de club is zo'n gekunstelde u-bocht constructie, waarmee je risico's loopt. Volgens Brouwer loopt de sportclub dan ook het risico om te belanden in een jarendurende discussie met de gemeente, als er tenminste niet vooraf een goedkeuring van de Belastingdienst wordt verkregen.